

Skatteministeriet

10. december 2021
J.nr. 2020 - 9326

Til Folketinget – Skatteudvalget

Vedrørende L 89 - Forslag til Lov om ændring af tobaksafgiftsloven, lov om forskellige forbrugsafgifter, momsloven og forskellige andre love og ophævelse af lov om ændring af lov om forskellige forbrugsafgifter og opkrævningsloven. (Regulering af antallet af cigaretter i en pakke, indførelse af afgift på nikotinprodukter, sammenlægning af afgiftssatserne for røgfri tobak, justering af betingelser for fjernsalgsregistrering for visse punktafgifter, ændring af momsloven som reaktion på covid-19-pandemien m.v.).

Hermed sendes svar på spørgsmål nr. 36 af 30. november 2021. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Lars Boje Mathiesen (NB).

Morten Bødskov

/ Jeanette Rose Hansen

Spørgsmål

Kan ministeren fremsende en oversigt, der redegør for – og sammenligner – en eventuelt øget risiko for sygdomme som følge af brug af henholdsvis nikotintyggegummi, nikotinposer og snus (nordisk)? Der bedes om, at disse oplysninger indhentes fra vore nordiske nabolande.

Svar

Med L 89 foreslår regeringen at indføre afgift på nikotinprodukter, herunder nikotinposer. Regeringen ønsker, at forbruget af nikotinposer reduceres – særligt i forhold til børn og unge.

Det skal for god ordens skyld bemærkes, at snus til oral brug ikke er lovligt at markedsføre og sælge i Danmark grundet et EU-forbud. Norge er ikke medlem af EU og er derfor ikke underlagt dette forbud.

Herudover bemærkes, at det foreslås at afgiftsfritage nikotinprodukter, der er godkendt ved en markedsføringstilladelse efter lov om lægemidler eller i medfør af EU-retlige regler om fastlæggelse af fællesskabsprocedurer for godkendelse af humanmedicinske lægemidler. Det omfatter bl.a. godkendte lægemidler til rygestop som nikotintyggegummi.

Der anmodes om en oversigt, der redegør for – og sammenligner – en eventuel øget risiko for sygdomme som følge af brugen af henholdsvis nikotintyggegummi, nikotinposer og snus. Dette er Sundhedsministeriets ressort, og jeg har derfor indhentet bidrag fra sundhedsministeren, som jeg kan henholde mig til:

”I forhold til nikotintyggegummi henvises til Lægemiddelstyrelsens bidrag til svar på SAU L 89 – spørgsmål 37.

I forhold til den øvrige del af spørgsmålet er der indhentet bidrag fra Sundhedsstyrelsen. Sundhedsstyrelsen bemærker, at det ikke har været muligt at indhente bidrag fra de andre nordiske lande inden for svarfristen. Styrelsen har ligeledes vurderet, at det ikke vil være muligt for Statens Institut for Folkesundhed at bidrage til besvarelsen inden for svarfristen.

Herudover oplyser Sundhedsstyrelsen følgende, som jeg kan henholde mig til:

”Sygdomme og snus

Det er muligt, at brug af snus øger risikoen for kræft i spiserøret, mavesæk, endetarm og bugspytkirtlen. Brugen af snus øger muligvis dødeligheden efter en kræft-diagnose, uanset kræfttype. Der er evidens for, at slimhinden i munden, som snusen har kontakt med, kan få skader, hvoraf nogle skader kan være uoprettelige. I forhold til hjerte-kar-sygdomme, så øger brugen af snus muligvis risikoen for forhøjet blodtryk. Risikoen for at dø i forløbet efter en blodprop i hjertet eller efter et slagtilfælde øges muligvis ved brug af snus. Dertil er det muligt, at risikoen for at dø efter en blodprop i hjertet halveres, hvis man holder op med at bruge snus efter blodprop i hjertet. Det er muligt, at brugen af snus

øger risikoen for ikke-affektiv psykose, vægtøgning og svær overvægt. Derudover er det sandsynligt, at et højt forbrug øger risikoen for type 2-diabetes og metabolisk syndrom.

Brug af snus under graviditeten øger muligvis risikoen for dødfødsel, kejsersnit, og at den nyfødte har nedsat fødselsvægt, er lille for gestationsalder, får kortvarig apnø, har læbe-/ganespalte og øget nedbrydningsprodukter af nikotin i urinen. Ligeledes øger brug af snus under graviditeten muligvis risikoen for tidlig fødsel.

Sygdomme og nikotin

Sundhedsstyrelsen har tidligere oplyst, at nikotin er et stærkt afhængighedsskabende stof, og at nikotin ifølge WHO kan virke som en tumorpromoter, som er et stof, der stimulerer og fremmer tumorer. Hertil kan nikotin påvirke hjernens udvikling og kognitive funktion. Føstre, børn og unges umodne hjerner er særligt følsomme for nikotin, og unge bliver hurtigere nikotinafhængige end voksne. Da den unge hjerne stadig er under udvikling, kan udsættelse for nikotin påvirke udviklingen af nervebaner i hjernen, der kontrollerer opmærksomhed, læring og modtagelighed for tilvænning.

Generelt om nikotinpræparater

Ovenstående er medvirkende årsag til, at Sundhedsstyrelsen anbefaler, at borgere udelukkende bruger nikotinpræparater ifm. behandling for nikotinafhængighed. Produkter indeholdende nikotin bør ikke bruges som et forbrugsprodukt, men udelukkende bruges i en kortere periode efter professionel vejledning om bl.a. mængde og nedtrapning. Der findes forskellige typer nikotinpræparater, der kan mindske kroppens abstinenssymptomer. Rygestopmedicin fås både i håndkøb og ordineret via recept. Nikotinprodukter, der købes i håndkøb såsom nikotintyggegummi, bør højst bruges i 8-12 uger, og kun i enkelte tilfælde op til 6 mdr.

Herudover bør borgere udelukkende benytte rygestopmidler, der er godkendte af Lægemiddelstyrelsen til formålet, da det er den bedste garanti for, at produkter lever op til kravene til kvalitet, sikkerhed og effekt for lægemidler. Det er kun, hvis der er tilstrækkelig dokumentation for medicinens kvalitet, virkning, bivirkninger og sikkerhed fra store, videnskabelige forsøg, at den kan godkendes og komme ud til borgerne. Der er således stærk dokumentation for de lægemidler, der er godkendt til rygeafvænning.””